

dosarul nr.2ra-1426/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (M. Gandrabur)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni împotriva lui Vadim Migaevschi cu privire la declararea nulității actului juridic,

c o n s t a t ă:

La 09 august 2017, ÎM CIA „Transelit” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vadim Migaevschi cu privire la declararea nulității actului juridic.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 16 ianuarie 2017, Vadim Migaevschi s-a adresat ÎM CIA „Transelit” SA cu cerere de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, pentru mijlocul de transport XXXXX.

Astfel, în baza cererii depuse de Vadim Migaevschi a fost perfectat contractul de asigurare seria XXXXX pentru mijlocul de transport XXXXX.

A notat că, la momentul încheierii contractului respectiv era obligatoriu de bifat modul de exploatare a mijlocului de transport care se asigură, deoarece în dependență de aceasta se calculează prima de asigurare. Pârâtul a indicat expres că mijlocul de transport este exploatat în alte moduri, fiind bifat acest compartiment, prima de asigurare calculându-se în funcție de datele oferite de asigurat. Prin urmare, asiguratul cunoștea împrejurarea că mijlocul de transport va fi utilizat în serviciu de taxi, dar aceasta circumstanță primordială nu a fost comunicată asiguratorului.

Prin răspunsul oferit de Camera de Licențiere, s-a comunicat că, mijlocul de transport XXXXX este inclus în licența de activitate seria XXXXX a SRL „UJ Taxi” care are ca gen de activitate „activitatea de transport rutier de persoane în regim de taxi (în traficul național)”, adică prestează servicii de taxi.

Mai mult decât atât, potrivit adeverinței eliberate de către ÎS „CRIS Registru” se

atestă faptul că mijlocul de transport asigurat, a fost transmis cu titlu de uzufruct către persoana juridică SRL „UJ Taxi”.

Prin urmare, tănuirea împrejurării referitor la faptul că mijlocul de transport activează în regim de taxi are o pondere esențială pentru valabilitatea contractului, a considerat reclamanta, deoarece pentru utilizarea mijlocului de transport asigurat în calitate de taxi, urma să fie taxată o plată mult mai mare, cu titlu de primă de asigurare, dat fiind riscul sporit de pericol care se asigură.

Iar, circumstanțele enunțate atestă, în opinia reclamantei că, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto seria XXXXX din 16 ianuarie 2017, încheiat între ÎM CIA „Transelit” SA și Migaevschi Vadim urmează a fi declarat nul, deoarece asiguratul a ascuns intenționat aceste împrejurări și anume faptul că prestează servicii de taxi, pentru care sunt alte tarife și condiții contractuale.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. art. 8, 10, 11, 215, 216, 219, 228, 1326 din Codul Civil, art. art. 5, 7, 27, 80, 94, 166, 167 din Codul de procedură civilă și a solicitat declararea nulității contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto seria XXXXX din 16 ianuarie 2017 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost respinsă acțiunea înaintată de ÎM CIA „Transelit” SA și au fost încasate de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Vadim Migaevschi cheltuielile de asistență juridică suportate în mărime de 2000 de lei.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA și a fost menținută hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

În susținerea soluției sale, instanța de apel invocând prevederile art. 1301, 1326, 216, 218, 228 din Codul civil, art. 8, 3 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, a reținut drept neîntemeiate alegațiile ÎM CIA „Transelit” SA precum că, Migaevschi Vadim a tănuit împrejurarea referitor la faptul că mijlocul de transport activează în regim de taxi, or, nu a fost dovedit faptul utilizării nemijlocite de către intimat a mijlocului de transport în regim de taxi, în contextul în care dânsul îl utiliza pentru necesitățile personale, iar pentru utilizarea în regim de taxi era încheiat un contract de asigurare obligatorie distinct între SAR „Moldcargo” și SRL „UJ Taxi”, persoana juridică autorizată în practicarea activității respective.

La fel, instanța de apel a conchis că sunt neîntemeiate argumentele apelantei precum că, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto seria XXXXX din 16 ianuarie 2017 încheiat între ÎM CIA „Transelit” SA și Migaevschi Vadim urmează a fi declarat nul, deoarece asiguratul a ascuns intenționat aceste împrejurări și anume faptul că prestează servicii de taxi, pentru care sunt alte tarife și condiții contractuale, or, s-a stabilit cu certitudine că asiguratul nu a trecut sub tăcere careva condiții esențiale care ar fi influențat încheierea contractului respectiv, intenția sa reală fiind reprodușă fidel în cererea și contractul de asigurare.

La 25 mai 2018, ÎM CIA „Transelit” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare (f.d.114-118).

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta consideră că

soluția instanței de apel este pripită.

Astfel, a menționat că instanța de fond a examinat cauza fără a atrage în proces uzufructuarul „UJ TAXI” SRL, nu a atras în proces persoanele păgubite și alte persoane a căror drepturi legitime sunt lezate.

A notat că la examinarea prezentei pricini era necesară stabilirea cercului exact al părților în proces, inclusiv atragerea companiei „UJ TAXI” SRL, dar și a persoanelor păgubite în accidentul rutier comis de Hramov.

Inclusiv, a indicat că au fost lezate drepturile ÎM CIA „Transelit” SA ca ulterior sa formuleze o acțiune de regres în raport cu ceilalți participanți la proces, care nu au fost atrași în proces, astfel decizia adoptată nu poate fi opozabilă acestora.

Totodată, a notat că introducerea în proces a persoanelor nominalizate era imperioasă, deoarece hotărârea este direct opozabilă în privința acestora. Or, prin prisma art. 69 alin. (2) din Codul de procedură civilă „în caz de examinare a pricinii fără ca partea interesată să atragă în proces intervenientul accesoriu, faptele și raporturile juridice stabilite prin hotărâre judecătorească irevocabilă nu au efecte juridice la examinarea acțiunii de regres depuse împotriva intervenientului”.

Prin urmare, a conchis recurenta că nepronunțarea instanței de apel asupra acestor motive, care au fost invocate în apel, reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului, considerată și eroare de drept.

Referitor la examinarea fondului cauzei, recurenta a reiterat motivele invocate în cererea de apel.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces în data de 25 aprilie 2018 (f.d. 109). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus în data de 25 mai 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurente precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel, cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenta nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurenta a avut posibilitatea de a fi auzită de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurentei i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele

prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari